

بررسی پایداری در طراحی زنجیره تأمین

لیلا داوودی زاده جلگه^{۱*}، فرناز برزین پور^۲

دانشگاه علم و صنعت

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۵/۰۸/۲۵

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۰۹/۰۵

چکیده

باتوجه به تغییرات آب و هوا، پایان سوخت فسیلی و کمبود منابع طبیعی تقریباً همه شرکت‌های صنعتی با چالش پایداری مواجه هستند. در واقع مدیریت پایداری به دنبال تعادل عملکرد اقتصادی، زیست‌محیطی و اجتماعی است. زنجیره تأمین پایدار به سه امر مهم محیط‌زیست، اقتصاد و اجتماع پرداخته و از این طریق ارزش‌هایی را کسب می‌کند. باتوجه به اهمیت پایداری در این مقاله ابتدا تعاریف مختلفی از پایداری و مدیریت زنجیره تأمین پایدار بیان شده، سپس مقالات مهم در زمینه طراحی زنجیره تأمین پایدار و مدیریت زنجیره تأمین پایدار طی سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۴ مرور می‌شوند. این مقالات با توجه به نوع تابع هدف، موضوع مسئله، عدم قطعیت، رویکرد مسئله و ... دسته‌بندی شده‌اند و نتایج کار در قالب ابزارهای گرافیکی نمایش داده شده است. در نهایت نقاط قوت و ضعف کارهای پیشین بیان شده و با استفاده از شکاف‌ها و خلأهای تحقیقاتی، موضوعاتی برای تحقیقات آتی مطرح شده است. تاکنون اکثر مقالات مروری در این زمینه به مرور مفاهیم مدیریت زنجیره تأمین پایدار پرداخته‌اند و دسته‌بندی مقالات از لحاظ عدم قطعیت، نوع تابع هدف، موضوع مسئله و توجه به طراحی زنجیره تأمین پایدار از جمله دسته‌بندی‌های جدیدی است که در این مقاله به آن پرداخته شده است.

واژه‌های کلیدی: پایداری، مدیریت زنجیره تأمین پایدار، طراحی زنجیره تأمین، پایداری زیست‌محیطی، پایداری اجتماعی

مقدمه

گسترش دادند، آنها معتقد بودند توسعه پایداری شامل ترکیبی از مسائل اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی است از این رو، به واسطه توسعه پایدار در طول سالیان دراز می‌توان تعادل و توازن ایجاد کرد [۱]. کارتر و راجرز^۳ (۲۰۰۸) مفهوم پایداری را به این صورت تعریف کردند:

"راهبردی، شفاف‌سازی و دستیابی به یک سازمان اجتماعی، زیست‌محیطی و اهداف اقتصادی در هماهنگی سیستماتیکی فرآیندهای تجاری برای بهبود عملکردهای اقتصادی سازمان در زنجیره‌های تأمین در طولانی مدت" [۲].
ون مارچیک و ور (۲۰۰۳) تعاریف و فرم‌های متعددی از پایداری مطرح کردند. آنها با طراحی یک ماتریس، ساختار و ارتباط سطح‌های مختلف در سیستم‌های باارزش را با در نظر گرفتن پایداری نشان دادند [۱].

توسعه پایداری در سال ۱۹۸۷ توسط کمیته جهانی محیط زیست و توسعه این‌گونه تعریف شد: "توسعه پایدار آن نوع از توسعه است که نیازهای نسل حاضر را تأمین می‌کند بدون اینکه توانایی نسل‌های بعدی را در برآورده ساختن نیازهایشان تضعیف نماید." از آن سال به بعد تعاریف متعددی برای پایداری مطرح شد. ریو سامیت (۱۹۹۲) و ورد سامیت (۲۰۰۲) مفهوم توسعه پایداری را

* ۱- کارشناس ارشد مهندسی صنایع، دانشگاه علم و صنعت، نویسنده پاسخگو، پست الکترونیک: davoudizadeh@gmail.com، نشانی: تهران، نارمک دانشگاه علم و صنعت دانشکده صنایع، کد پستی: ۱۶۸۴۶۱۳۱۱۴

۲- دانشیار، عضو هیات علمی دانشکده مهندسی صنایع، دانشگاه علم و صنعت، پست الکترونیک: barzinpour@iust.ac.ir

3- Carter & Rogers